

INFORMAȚII SUPLIMENTARE:

Beneficiar:
FUNDAȚIA UMANITARĂ "ADAM-MĂDĂLIN"

Adresa:
Municipiul Suceava, str. 6 noiembrie nr.5, bl.5, sc.A, ap.8
telefon: +40740526056
e-mail: madalinsv@yahoo.com.

În cadrul proiectului „Patrimoniul cultural al germanilor din Bucovina” se urmărește promovarea diversității culturale a etniei germanilor din Bucovina, cu o lungă și bogată tradiție pe teritoriul județului Suceava, care au o contribuție semnificativă la dezvoltarea vieții sociale și culturale a acestei zone, încă din perioada Imperiului austro-ungar.

Germanii din zona istorică Bucovina au avut o contribuție majoră la dezvoltarea regiunii, fiind denumiți și "purtători de cultură". Primii coloniști vorbitori de limbă germană s-au stabilit în Bucovina după anul 1775, provenind din diferite zone ale Imperiului Austriac dar și din spațiul germanic, precum Renania, Baden-Baden, Hessa, Boemia și Moravia.

Germanii au fondat localități proprii sau cartiere în localitățile existente în provincie. Astfel de localități sunt Gura Putnei, Voievodeasa, Poiana Micului sau Bădeuți. O parte însemnată a nemților s-a stabilit în orașe precum Cernăuți, Rădăuți, Suceava, Vatra Dornei sau Gura Humorului, localitate în care, în 1930, reprezentau majoritatea populației. Germanii au avut un rol determinant în crearea unor comunități prospere, alături de moldovenii care locuiau aici și au conviețuit în bune condiții cu membrii tuturor comunităților etnice prezente sau care au venit ulterior în regiune. Prin muncă, perseverență și chiar încăpățănare, germanii au reușit să creeze și să întrețină comunități înfloritoare, contribuind la progresul general al societății.

Ne dorim promovarea diversității patrimoniului cultural al comunității germanilor din județul Suceava, prin facilitarea accesului și diversificarea publicului interesat la cultura, tradițiile și meșteșugurile specifice acestei etnii.

Tradițiile culturale ale germanilor bucovineni din Câmpulung Moldovenesc

Proiectul „Patrimoniul cultural al germanilor din Bucovina” este cofinanțat de Administrația Fondului Cultural Național – AFCN, în cadrul sesiunii de finanțare I/2024, aria tematică Patrimoniu Cultural Imaterial.

www.germani.ro

Proiectul nu reprezintă în mod necesar poziția Administrației Fondului Cultural Național. AFCN nu este responsabilă de conținutul proiectului sau de modul în care rezultatele proiectului pot fi folosite. Acestea sunt în întregime responsabilitatea beneficiarului finanțării.

BENEFICIAR:

A - M
Fundatia Umanitară
"ADAM - MĂDĂLIN" Suceava

Tradițiile culturale ale germanilor bucovineni din Câmpulung Moldovenesc

Denumit *Kimpolung* de către comunitatea germană, districtul Câmpulung Moldovenesc cuprindea zona montană a Bucovinei de Sud și a fost atestat documentar în sec.XV. Administrația austriacă aduce și populație germană pe aceste meleaguri - țipțeri din comitatul *Zips* / Slovacia, care se stabilesc la Pojorâta și Fundu Moldovei / *Luisenthal* în anul 1805, la Prisaca Dornei / *Eisenau* în 1808, la Valea Stânei / *Huetenthal* în 1809. Comunități puternice de țipțeri mineri și prelucrători ai lemnului se aflau și la Iacobeni / *Jakobeny*, Cârlibaba / *Mariensee*, Vatra Moldoviței / *Freudenthal* și Stulpicani.

Ca urbe, Câmpulung Moldovenesc cunoaște mai multe faze de dezvoltare: bazele așezării au fost puse în Valea Caselor (de unde provine denumirea de Capu Satului). Ulterior, localitatea se extinde spre vest, mutându-și centrul din Capu Satului în actuala localizare a centrului orașului. Prin urmare, începând cu secolul al XV-lea, așezarea se întinde tot mai mult pe râul Moldova și pe văile afluenților, venind populație și din Ardeal și întemeindu-se târgul Câmpulung. Din 1775 până în 1888, Câmpulung Moldovenesc se extinde pe cursurile pâraielor Deia, Runc, Izvorul Alb, Valea Seacă și Sâhla.

Zipserfest / Festivalul țipțerilor (1936)

În anul 1794, Curtea Veneză recunoaște statutul de târg al așezării Câmpulung, iar dezvoltarea economică a fost influențată și de cele două ramificații secundare ale căii ferate Vama-Moldovița și Pojorâta-Fundu Moldovei, iar în această localitate ultim menționată a fost întemeiată o mină de către industriașul *Anton Manz*. De asemenea, *Manz* a întemeiat un laminor la Prisaca Dornei, unde se produceau unelte agricole, tablă și șine de cale ferată. Prisaca Dornei a fost denumit și *Rosendorf* / Satul trandafirilor, datorită grădinilor de flori din fața caselor. Resursele de ape minerale și sulf de la Vatra Dornei și Iacobeni au pus bazele turismului balnear, unde s-au construit pavilioane de muzică atât pentru oaspeți cât și pentru localnici.

În perioada interbelică, din 10.071 locuitori ai orașului, aproape două mii de persoane erau de origine germană și utilizau limba germană ca limbă maternă. Din districtul Câmpulungului menționăm personalități precum *Zeno Einhorn*, medic și scriitor, *Emil Sommer*, general maior, politicianul *Anton Keschmann*, regizorul și inventatorul *Mano Ziffer-Teschbruck*, avocatul și poetul *Heinrich Schaffer*, precum și scriitorul *Kubi Wohl*.

În anul 1907, la insistențele contelui *Franz von Bellegarde* (1833-1912), deputatul de Câmpulung în parlamentul austriac, împăratul *Franz Joseph* emite Decretul împărătesc austriac pentru întemeierea unui gimnaziu complet cu opt clase în orașul Câmpulung Moldovenesc. Până în 1918, limbile de predare sunt româna și germana, iar unul dintre profesorii germani era *Leonhard Haschler*, care predă confesiunea romano-catolică.

Liceul Dragoș Vodă (1915)

În Casele Germane din Câmpulung, Iacobeni și Fundu Moldovei aveau loc concerte, seri de lectură, se jucau cărți, mai ales bridge, se organizau baluri. Pe lângă fiecare biserică romano-catolică și evanghelică funcționau coruri și existau și teatre de amatori. Dansurile germanilor constau îndeosebi din polci și valsuri, iar *Einmarsch* este dansul de introducere, când perechile sunt prezentate pe scenă. Au existat asociații culturale germane, intitulate Germania, *Falke* și orchestra de instrumentiști.

Palatul comunal (1930)

Deoarece comunitățile germane din această regiune erau preponderent rurale, multe activități gospodărești se derulau în sistem de șezătoare, care culminau cu momente artistice (cântece, dansuri, confecționarea unor costume). De pildă, legarea snopilor / *Dreschfliegelzeit* presupunea și confecționarea unor păpuși de paie, cu care copiii învățau să danseze.

Urarea pentru copiii nou-născuți în zona montană germană era următoarea: *"Euer Ausgang soll gesegnet sein. Ich wuensche Glueck zu Eurem Prinzen/Eurer Prinzessin; Gott moege ihn/sie Euch erhalten und Ihr sollet ihn/sie zur Ehre Gottes grossziehen, damit Gott und die Welt an ihm/ihr ein Wohlgefallen habe!"* / "Ieșirea să vă fie binecuvântată! Urez noroc prințului vostru / prințesei voastre; să îl/o primească Dumnezeu și să îl/o creșteți spre slava Domnului, pentru binele Lui și a lumii întregii!"

Nunta era cea mai bună ocazie să reunească membrii comunității. Maestrul de ceremonii *Hochzeitslader* chema oaspeții la nuntă cu următorul catren: *"Auf a Troepferl Suppen, auf a Broeckerl Fleisch und a Zuspeis, auf an Trunk und auf an Sprung"* / Oleacă de supă, oleacă de carne și gustare, un șnaps și un dans. Există un animator al nunții, denumit *Plampatsch*, care ajută la distribuirea bucatelor și a bune-dispoziții printre oaspeți. Nu doar mirilor se oferă daruri, ci și bucătăresei și muzicanților, căci bucătăreasa și-a ars șoful de la atâta gătit, iar muzicanților le-a sărit vopseaua de pe instrumente de la atâta cântat.

Tanz Kimpolung / Dans din Câmpulung

Actualmente, în orașul Câmpulung Moldovenesc există Forumul German, care reunește germanii din ținut, precum și corul *"Edelweiss"*, invitat la multe evenimente culturale locale, regionale și naționale. Cea mai spectaculoasă sărbătoare este *Fruelingsfest* / Sărbătoarea primăverii, pe care o celebrează socializând, dansând și cântând.

Corul Edelweiss al Forumului german